

సుకవిష్ణుఁ

అసువర్ణ



నదీతీరాన అటు ఇటు వచార్లు చేస్తున్న రాక్షస
కులగురువు ముందర ఒక యువకుడు వచ్చి
నిల్చేగానే ఆయన ఆగాడు.

వెంటనే ఆ యువకుడు తన శరీరా న్నంతటిని
నేలమీద మోపి ఆయనకు సాష్టాంగ పడ్డాడు.
కళ్ళను బెద్దవిగా చేసి ఆ యువకునివంక
చూస్తున్న శుక్రాచార్యుల పాదాలమీద సుగంధ
పుష్పాలను ఉంచి, ఆయన రెండు పాదాలను

వట్టుకున్నా డా యువకుడు.

రెండు కళ్ళను మూసుకుని దివ్య దృష్టితో ఆ యువకు డెవరెంది తెలుసుకున్న ఆయన మొహంలో చిరునవ్వు కనిపిస్తోంది. "యువకుడా లే" అన్నాడు శుక్రాచార్యులు.

అతను లేచి నిల్చుని రెండు చేతులూ కట్టుకుని తల వంచుకుని వినయ విధేయతలతో నిల్చున్నాడు.

"నీ వెవరవు..." అని అడుగుతూ అక్కడున్న పెద్ద నల్లరాయి మీద కూర్చున్నా డాయన.

"అయ్యా! నా పేరు కమడు. దేవతల కులగురు పుత్రుడను." అతి మర్యాదగా జవాబు చెప్పి ఆయన వక్కగా వెళ్ళి నిలబడ్డాడు.

"అబద్ధం చెప్పకుండా నిజమే చెప్పావు!" దేవతల గురువుత్రుడని ఎక్కువ గౌరవంగా ఎమీ మళ్ళాడలే దాయన.

కమడు అట్లాంటి మర్యాద కోసరం ఎదురు చూడలేదు. శుక్రాచార్యులు ఆకాశం వంక చూస్తుంటే కమడు ఆయననే చూస్తున్నాడు. అతని ముఖం విచారంతో వాడి ఉంది. తను తండ్రి కిచ్చిన వాగ్దానం నిలుపుకునే అవకాశం దొరుకుతుందో, లేదో ననే అతని బాధ అంతా!

"కచా! సువ్య మాదగ్గరకు వచ్చిన కారణం?" అంటూ అతి కఠినంగా అడిగిన శుక్రాచార్యుల ప్రశ్న అతని హృదయాన్ని గట్టిగా తాకింది. సుత్తిదెబ్బ పడ్డ రాయి వగిలి నట్లుగా అతని హృదయం వగిలింది.

తన మీద పడిన ఆయన వాడిచూపులను ఎదుర్కోలేక తల దించుకున్నాడు కమడు. తల దించుకునే "అయ్యా! నేను తమ శిష్యుడుగా చేరాలని వచ్చాను."

"మనఃపూర్తిగా ఇష్టపడే వచ్చావా?"

"అవును. స్వామీ!"

"ఎదో ఒక లక్ష్యం లేకుండా నా దగ్గర శిష్యుడుగా చేరడానికి వచ్చి ఉండవు. దేవతల గురువుత్రుడవైన సువ్య నా దగ్గర నుంచి ఎం నేర్చుకోవా లనుకుంటున్నావు?"

"అయ్యా! నిజం చెప్పేస్తున్నాను... మీకు తెలిసిన సంజీవిని విద్య నేర్చుకోవాలనే వచ్చాను."

"హా. హా. హా!!" అంటూ ఆయన నవ్వి నవ్వు నదీ ప్రవాహపు హోరునే ఆపేసింది. కమడుకి విసుగు రాలేదు.

ఆయన తన సమ్మతాన్ని తెలుపలేదు. "సువ్య విడి దాచకుండా చెప్పినందుకు నాకు చాలా సంతోషంగా ఉంది. కచా! దేవతలు తమ కార్యోనిధి కోసరం ఉన్న దున్నట్లు చెప్పకుండా దాచి మళ్ళాడుతారు. ఆ విషయం నాకు బాగా తెలుసును. కాని సువ్య నీ ధోరణిలోకూడా ఆ ఛాయలు లేవు. నీకు విద్య నేర్పినందువల్ల వచ్చే ఫలితాలేమిటో నాకు బాగా తెలుసును. కాని, సువ్య సంజీవిని నేర్చుకోవడానికి వచ్చానంటూ నిజం చెప్పినందువల్ల నాకు చాలా సంతోషంగా ఉంది. కానికచా, సువ్య నేర్చుకోవా లనుకున్నది నేను నేర్పడం అంత సులభం అనే అనుకుంటున్నావా?"

"లే దయ్యాలేదు. నేను సులభసాధ్యం అనుకోవడం లేదు. తమరు ముక్కంటిపద్ధతుంచి నేర్చుకున్న విద్య మీ దగ్గరనుంచి నేను నేర్చుకోవడం అంత తేలిక అనుకోవడం లేదు. స్వామీ! మీకు నా మీద దయ కలిగి మీ అంతట మీరే నేర్పించేటంతవరకు నేను ఓర్పుగా వేచి ఉంటాను. అయ్యా! తమ మనస్సుకి నచ్చినట్లుగా మీకు నేను శుశ్రూషలు చేస్తాను. నేను దేవతల కులగురు పుత్రుడ నైనప్పటికీ ఇప్పుడు తమ శిష్యుడను. తమ కనుకూలంగా నడుచుకుని తమరిని మెప్పిస్తాను.

నాకు కావాలైన విద్య నేను మీ వద్దనుంచి పొందగలననే సమ్మకంతో ఉన్న నన్ను తమ శిష్యునిగా స్వీకరించవలసివనదిగా ప్రార్థిస్తున్నాను."

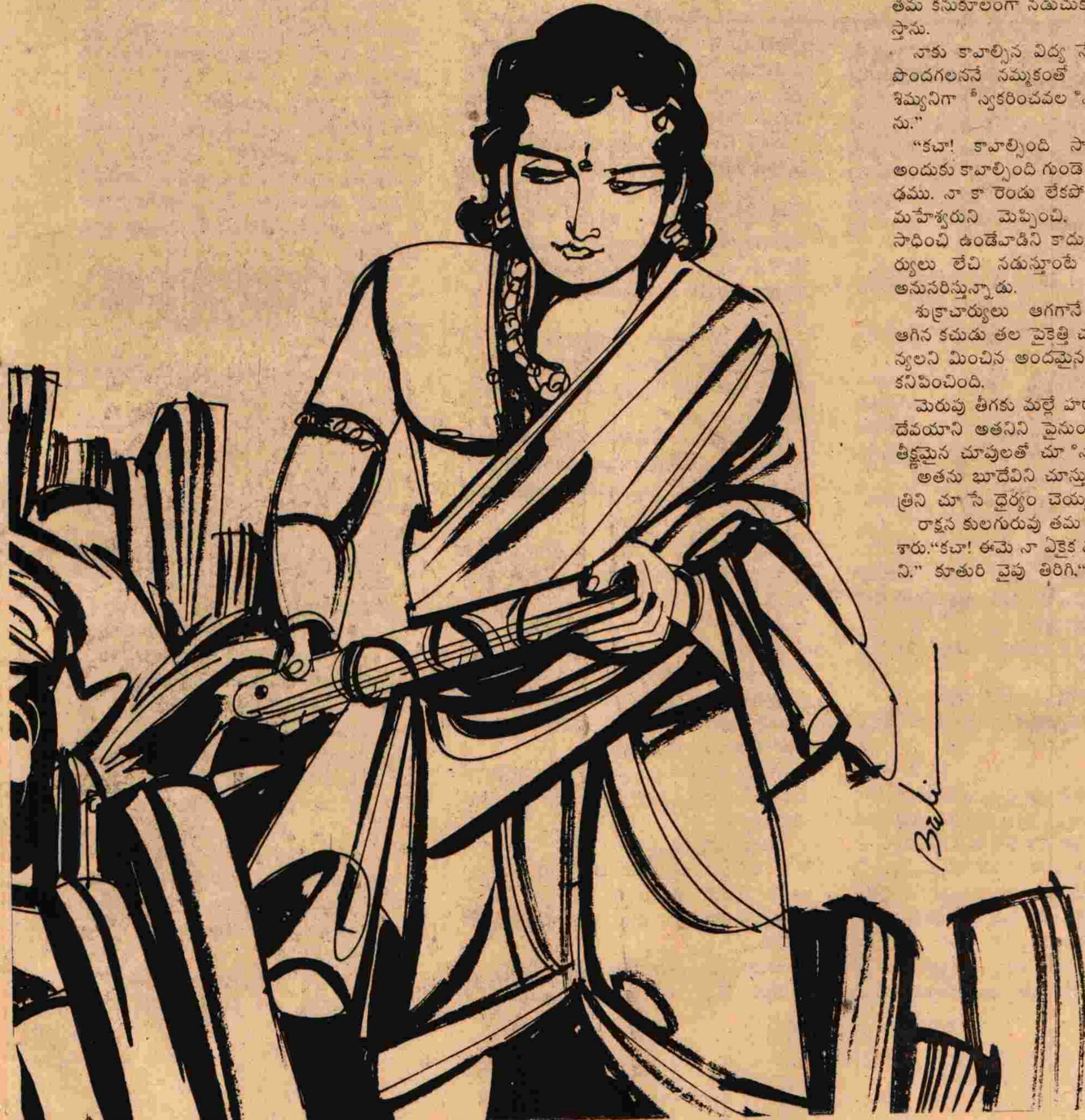
"కచా! కావాలింది సాధించా లనుకంటే అందుకు కావాలింది గుండె నిబ్బరము. మనోదృఢము. నా కా రెండు లేకపోయినట్లయితే నే నా మహేశ్వరుని మెప్పించి, సంజీవిని విద్యను సాధించి ఉండేవాడిని కాదు..." అంటూ శుక్రాచార్యులు లేచి నడుస్తుంటే కమడు ఆయనని అనుసరిస్తున్నాడు.

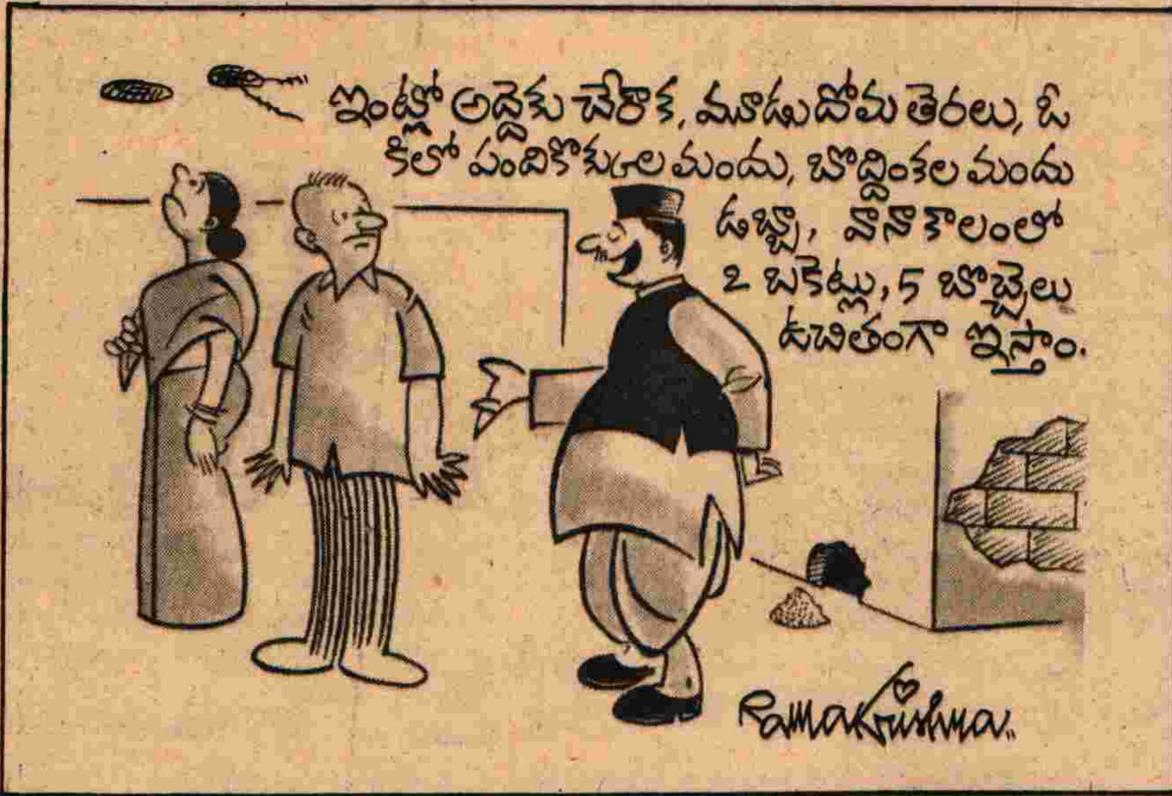
శుక్రాచార్యులు ఆగగానే కమడు ఆగాడు. ఆగిన కమడు తల పైకెత్తి చూసేటప్పటికి దేవకన్యలని మించిన అందమైన దేవయాని అతనికి కనిపించింది.

మెరుపు తీగకు మల్లే హఠాత్తుగా ప్రత్యక్షమైన దేవయాని అతనిని పైనుంచి కిందవరకు తన తీక్ష్ణమైన చూపులతో చూసింది ఒక్క క్షణం!

అతను బూదేవిని చూస్తున్నాడే కాని, గురువు త్రుని చూసే ధైర్యం చెయ్యలేదు.

రాక్షస కులగురువు తమ కూతుర్ని కమని చూశారు. "కచా! ఈమె నా వైకృత పుత్రిక. పేరు దేవయాని." కూతురి వైపు తిరిగి, "అమ్మయ్యా! దేవతల





గురు వుత్రుడు... పేరు కచుడు. నా దగ్గర శిష్యుడు గా చేరాలని వచ్చాడమ్మా!" వరస్థుర పరిచయాలు చేసే ముందుకు సాగాడు రాక్షస కులగురువు. కచుడు రెండు చేతులు జోడించి గురువుత్రికి నమస్కరిస్తూ ఆమె వంక చూశాడు. ఆమె ప్రతి నమస్కారం చేస్తూ అతని వంక చూస్తూ నవ్వింది. ఆమె నవ్వులో తను రాక్షస కులగురువు కూతురు ననే అహంభావం కొట్టవచ్చినట్లుగా కనిపిస్తోంది.

తండ్రితోపాటు నడుస్తోంది దేవయాని. వారిద్దరిని అనుసరిస్తున్నాడు కచుడు.

వాళ్ళు ముగ్గురు కుటీఢానికి చేరుకునే వరకు ఏమీ మాట్లాడుకోలేదు.

కుటీరం ముందుకు రాగానే శుక్రచార్యులు కచుని వైపు తిరిగి, "కచా! మనిషి అతి జాగ్రత్తగా కాపాడుకోవలసింది ఏమిటి?" అని అడిగాడు.

"అయ్యా! మనిషి అతి జాగ్రత్తగా కాపాడుకోవలసింది తన ప్రాణాలు!"

"ప్రాణాన్ని మించింది ఇంకేదైనా ఉందా?"

"ఉందయ్యా?"

"ఏమిటయ్యా అది."

"నడత!" అన్న కచుని వెన్ను తడుతూ కూతురి వైపు చూశాడు. ఆమె ఆశ్చర్యంగా విళ్ళ సంభాషణ వింటున్నది.

"కచా! మనిషికి ముఖ్యంగా ఉండవలసినది ఏమిటి?"

"మర్యాద. తియ్యటి మట, స్వామీ!"

"ఆడపిల్లలకు ప్రత్యేకంగా ఉండవలసినది ఏమిటి?"

"ఓర్పు!"

అతని సమాధానాలకు తృప్తి పడిన శుక్రచార్యులు "ఇవాల్లి నుంచి నువ్వు నా శిష్యుడవు. పదలోపలికి!" అంటూ లోపలికి దారి తీశారు.

అట్లా శుక్రచార్యుని మనస్సులో మంచి స్థానాన్ని సంపాదించుకున్నాడు కచుడు. రాత్రిళ్ళు కుటీరం ముందర ఆరుబయట పడుకుని నిద్రపోయి. తెల్లవారు ఝూమునే లేచి కుటీరం ముందర పేడ నీళ్ళు చల్లి, గురువుగారు లేవక ముందరే ఆయన అనుఘానాలు తీర్చుకునేందుకు

కావాలి నవన్నీ సంద్ధం చేసే ఉండుతాడు. ఆయన స్నానం చేసే రాగానే క్రితం రోజు ఉతికి ఆరేసిన పట్టు వస్త్రాలు ఆయన దరించేందుకు సంద్ధం చేస్తాడు.

రాక్షస కులగురువు- తన మనస్సులో అనుకున్నది చెప్పేందుకు ముందరే తెలుసుకునే సామర్థ్యం కచుని వద్ద ఉన్నట్లుగా తెలుసుకున్నాడు.

దేవయాని. కచుడు ఇద్దరు పోటీపడుతూ ఆయనకు సేవలు చేస్తున్నారు. ఇద్దరూ కలిసే వేదాంత. తర్క మీమానా శాస్త్రాలమీద చర్చించుకుంటూంటే విని ఆనందించేవాడు శుక్రచార్యులు.

కచుడు ఏ మాత్రం నిగ్రహం నడలకుండా ఉండడంకూడా ఆయన గ్రహించాడు. తన కూతురి తీరుకూడా ఆయన పరిశీలిస్తూనే ఉన్నారు.

కచుడు, దేవయాని అతి సన్నిహితంగా మెలగజొచ్చారు. గలగలమంటూ మాట్లాడుకుంటూ తోటలు, అడవుల వెంట ఇద్దరూ కలిసే తిరుగుతున్నారు.

అట్లా వారిద్దరు సన్నిహితంగా తిరిగి నవ్వుటికి వారిద్దరి మనస్తత్వాలలో మాత్రం చాలా తేడా ఉంది.

ఒక రోజు సాయంకాలం గురుశిష్యులు నదీ తీరం వెంట నడుస్తున్నారు.

"కచా!" గురువుగారు పిల్చారు.

వెనకగా నడుస్తున్న కచుడు, "గురువుగారూ!" అంటూ ఆయన ముందు కొచ్చి చేతులు కట్టుకు అతి మర్యాదగా నిలబడ్డాడు.

"నువ్వు తెలుసుకోవాలని వచ్చిన సంజీవిని విద్యలోని రహస్యం ఒకటి నీకు ఇవ్వాలి చెప్పదలచుకున్నాను."

"తమ దయ, స్వామీ!"

"సంజీవిని విద్య ఒకరికి మాత్రమే తెలుస్తుంది. అంటే ఏమిటో తెలుసునా?"

తెలియదన్నట్లుగా తల అడ్డంగా ఊపాడు కచుడు.

"కచా! ఆ మంత్రం ఇతరు లెవరికి ఉపదేశించకూడదు. నేను నీకు ఉపదేశించినట్లయితే ఆ

విద్య నీకు వచ్చి, నువ్వు ఒక్కడివే ఆ విద్యను ప్రయోగించ వీలు అవుతుంది. నీకు ఉపదేశించిన తరువాత నే నా విద్యను ఎవరిమీదా ప్రయోగించలేను. అందులోని రహస్యం ఇదే!"

కచుడు రెప్పపాటు వెయ్యడంకూడా మరిచిపోయి ఆయనవంకే చూస్తున్నాడు. తన కున్న మహిమను తన్నురించేందుకు వచ్చినట్లుగా ఎంతో సామర్థ్యంతో చెప్పడం విని ఆశ్చర్య పడుతున్నాడు కచుడు.

సంజీవిని విద్య తెలిసిన వాడు రాక్షసుల కులగురువు. దాన్ని వశం చేసుకోవాలని వచ్చినవాడు రాక్షసుల విరోధులైన దేవతల కులగురువు వుత్రుడు. సంజీవిని విద్య కచునికి చెప్పినందువల్ల శుక్రచార్యులు ఆ విద్య మహిమను పోగొట్టుకుంటాడు. ఏ శక్తివల్ల దేవతలను రాక్షసులు జయించ గలుగుతున్నారో... ఆ విద్యను విరోధికి ధార పొయ్యడానికి ఒప్పుకునేటంత తెలివితక్కువ వారా రాక్షసులు!

"ఎట్లాంటి పరిస్థితి అర్థం అయిందా, కచా?"

"అర్థం అయింది, గురువుగారూ! మీరు మీ ఇష్టంతో సంజీవిని ఉపదేశించేటంతవరకు ఓర్పుగా వేచి ఉంటాను, అయ్యా!" అంటూ దృఢంగా చెప్పాడు కచుడు.

"కచా! మనం సాధించా లనుకునేదానికి సాగించే సాధనలో ముందుకు పోతున్న కొద్ది అనేక విషమ పరిస్థితులను ఎదుర్కోవలసి ఉంటుంది. నువ్వు అతి జాగ్రత్తగా వ్యవహరించాలి సుమా!" అంటూ హెచ్చరించిన శుక్రచార్యులు- ఆ హెచ్చరిక తనకు వర్తిస్తుందనే విషయం మరిచిపోయారు.

కొన్నాళ్ళ తరువాత ఒకనాటి సాయంత్రం!

ఏకాంతంగా కూర్చుని ఏదో ఆలోచిస్తూన్న తండ్రి దగ్గరకు కంట తడి పెడుతూ వచ్చింది దేవయాని.

కూతురి కంట తడికి కలవరపాటు చెందుతూ, "ఎందుకమ్మా కన్నీరు?" అనడిగాడు.

"ఎందుకనో నా మనస్సు కలవరపాటు చెందుతోంది, నాన్నా!"

"ఎందుకనమ్మా?"

"చీకటి పడి చాలా సేపైంది. అడివికి వెళ్ళిన కచుడు తిరిగి రానేలేదు, నాన్నా!"

"నేను వెతికి వంపిస్తాను కాని, నువ్వు వెళ్ళమ్మా కూతుర్ని ఓదార్చి వంపించారు.

కూతురి కంట తడిలో ఆయన కేవల అర్థాలు గోచరించాయి. కచుడు ఎక్కడున్నాడు? మనస్సులోనే ప్రశ్నించుకుని, కళ్ళు మూసుకుని దివ్య దృష్టితో అడివి సంతటిని వెతుకుతున్నారు.

అక్కడ అక్కడ... ఆయనకి కనిపించిన దృశ్యం- ప్రాణం లేని కచుని కట్టె ఒక చోట పాతి పెట్టబడి ఉంది. "ఓయీ, రాక్షస రాజా! నీ వినాశనాన్ని నువ్వే కోరి తెచ్చుకునే టట్లున్నావే? నువ్వు చేసే సంది చాలా తప్పు!" అనుకున్నాడు.

దేవతల కుల గురువైన బృహస్పతి కొడుకు కచుడు తమ కుల గురువు దగ్గర సంజీవిని నేర్చుకునేందుకు వచ్చినాడని తెలుసుకున్న రాక్షసరాజు కచుని శుక్రచార్యులకు తెలియకుండా చంపి పాతి పెట్టమంటూ ఆజ్ఞాపించాడు. రాజాజ్ఞ నెరవేర్చడం జరిగింది.

శుక్రచార్యులు అదంతా తన దివ్య దృష్టివల్ల తెలుసుకున్నాడు. తన సంజీవిని విద్య కచుని

కట్టపైకి ప్రసరింప చేసేసరికి కచుడు నిద్రనుంచి లేచినవానికీమల్లే లేచాడు.

తొందర తొందరగా కచుడు కుటీరానికి చేరుకునేసరికి గురువుగారు కుటీరం లోపల ఉన్నారు. దేవయాని వాకిట్లోనే నిలబడి అడివిలోకి చూస్తూ నిల్చున్నది. కచుని దూరంనుంచే చూసే పరిగెత్తుకెళ్ళి కంటి చివరున్న కన్నీటిని కూడా తుడుచుకోకుండా అతనివైపే చూస్తున్నది.

“కచుడు ఆమె కన్నీటికి చలించిపోయాడు. “ఎందుకమ్మా కంట తడిపెడుతున్నావు!” అతి ప్రేమగా అడిగాడు.

“పొద్దుననగా అడివికి వెళ్ళినవాడివి చీకటి పడినా రాకపోతే కంట తడిపెట్టక ఏం చేస్తాను. ఒక పగలంతా నన్ను చూడకుండా ఉండవచ్చునా?”

“దేవయాని! నిన్ను చూడకుండా నేను మాత్రం ఉండగలనా? అదేమిటో గాని కాసేపు పడుకుందామని పడుకునేసరికి గాఢమైన నిద్ర పట్టేసింది. అంతే అంతకన్నా ఏమీ లేదు కారణం. నా కేమీ అవలేదు. కన్నీరు తుడుచుకో!”

కచుడుకి దేవయాని తన మనస్సులో పెద్ద గుడే కడుతూంది. ఆ గుళ్ళో ఆమె పూజించే దేముడు వచ్చి నివేసిస్తాడా అని ఆమె ఆలోచించనే లేదు.

కాలం ఎవరితోను నిమిత్తం లేకుండా ఉరుకులు, పరుగులు తీసుకుంటూ పరిగెత్తుకెళ్ళిపోతోంది.

ఒకరోజు రాక్షసరాజు తమ గురువుగారిని తమ మందిరానికి ఆహ్వానించి, గురుపూజ చేసే సకల మర్యాదలు చేసే పంపిస్తూ ఆయన కిష్టమైన అనేక కానుకలుకూడా ఇచ్చి పంపించాడు.

కుటీరానికి తిరిగి వచ్చిన శుక్రాచార్యులు అనుష్ఠానాలు తీర్చుకుని శిష్యుడిచ్చిన కానుకల వైపు చూస్తున్నాడు. అందులో ఆయన కత్యంత ప్రിയమైన కల్లుకుండకూడా ఉండడం చూశాడు.

కూతురుతో రాజు తనకు చేసిన మర్యాదలను గురించి వివరిస్తూ, తనే లేకపోతే తమకు రాజ్యమే లేదంటూ పొగిడిన పొగడ్డలను చెబుతూ కల్లుకుండను దగ్గరగా తీసుకున్నాడు.

ఆ కల్లుని పీకల నిండుగా తాగాడు. తాగి తాగి కుండనే ఖాళీ చేసేశాడు.

రాక్షసరాజు పొగిడిన పొగడ్డల మత్తు మైకంలో నర్యం మరిచిపోయి, తన్ను తానే మరిచి పోయి అదుపు తప్పేటంతవరకు తాగేశాడు శుక్రాచార్యులు.

తెల్లవారింది. నగం మత్తు వదిలిన రాక్షస కులగురువు లేచాడు.

తెల్లవార్లు నిద్ర పోకుండా గడిపిన దేవయాని ఏడుస్తూ తండ్రి ముందర కొచ్చింది.

“ఎందుకమ్మా ఏడుస్తున్నావు?”

“నిన్న పొద్దుననగా వెళ్ళిన దేవతల కులగురువు త్రుడు ఇంటికి తిరిగి రానే లేదు, నాన్నా!”

కన్నీళ్ళ మధ్య చెప్పింది దేవయాని.

ఆ మాటకి ఆయనకి కొంచెం విసుగు కలిగింది.

“కచుడు...కచుడు... ఎప్పుడూ ఆ కచుని స్మరణేనా? అతని గురించి నీ కెందుకు దిగులు? వెళ్ళు, వెళ్ళి నీ వని చూసుకో!” కోపంగా కూతురికి జవాబు చెప్పి బయటికి వెళ్ళిపోయాడు శుక్రాచార్యులు.

అడివి వైపు నడుస్తున్నాడు శుక్రాచార్యులు.

నదిలో మూడు సార్లు మునిగి లేచి ఒడ్డుకి వచ్చాడు. ఉదయిస్తున్న సూర్యుడి వైపు చూస్తూ రెండు చేతులూ జోడించాడు. కళ్ళు రెండు మూసుకుని ధ్యానం చేసే ఒక చెట్టు కిందికి వచ్చి కూర్చున్న తరవాత కూతురు అన్న మాటలు గుర్తుకొచ్చాయి యా యనకి!

“కచుడు ఎక్కడ?” కళ్ళు మూసుకు తననే ప్రశ్నించుకున్నాడు.

వద్యాననం వేసుకు కూర్చుని మనోనేత్రం తెరిచాడు. ఆయన దూరదృష్టిలో కచుడు ఎక్కడున్నది స్పష్టంగా కనిపిస్తోంది.

“హూ! రాక్షస కులానికి వినాశకాలం దాపు రించడమే కాదు, నా కాలమూ సమీపించింది.

కనువడ్లట్టలు

మోదం-భేదం

బాబూ రాజేంద్రప్రసాద్ ప్రయాణం చేస్తున్న ఎక్స్ప్రెస్ రైలు పాట్నూ నుండి డిల్లీ వైపు వెళ్ళాడు. ఫతేపూర్లో ఆగవలసిన బండి ఏ కారణంగానో అంతకు ముందున్న స్టేషన్లో ఆగింది. రైలు బయలుదేరేందుకు రెండు గంటలు పడుతుందన్నారు అధికారులు.

రాజేంద్రబాబు తాము ప్రయాణం చేస్తున్న పెట్టెలోనే కూర్చుని ప్లాట్ ఫారమ్ వైపు చూస్తున్నారు. చిరిగిన చొక్కా వేసుకున్న ప్లాట్ ఫారమ్ పై పోతూ ఉన్న ఒక ఆసామిని గమనించి రాజేంద్రబాబు గట్టిగా పిలిచారు. రాజేంద్రబాబు పిలుస్తున్న పెద్దమనిషి ఎవరా అని అందరూ ఆశ్చర్యంతో చూస్తున్నారు. ఆ వ్యక్తి ప్రయాణికులకు మంచినీళ్ళు పోసే రైల్వే నౌకరు. ఆ పాద నౌకరు రాజేంద్రబాబు పెట్టెలోనికి తొంగి చూచాడు. వెంటనే రాజేంద్రబాబు- “అరే రామ్ దేవ్, నీ ఎక్కడున్నావా? ఏం చేస్తున్నావ్? అని ప్రశ్నించారు.

ప్లాట్ ఫారమ్ పై ఉన్న ప్రయాణికులకు ఇదేమీ అర్థం కాలేదు. రాజేంద్రబాబు ఆ నౌకరును లోపలికి రమ్మని తమ మిత్రులకు సరిచయం చేస్తూ- “ఈయన నా బాల్య స్నేహితుడు... రామ్ దేవ్, చిన్నప్పుడు మే మిద్దరం కబడ్డీ, గిల్లీదండా ఆట లాడే వాళ్ళం. ఒకే బడిలో చదువుకునే వాళ్ళం.” అందరూ చూస్తూ ఉండగా రాజేంద్రబాబు పెట్టె నుండి దిగి తమ బాల్య స్నేహితుని బుజంపై చేయి వేసిన వ్యూహం చిందించారు. రామ్ దేవ్ ఆనందబాష్పాలు రాలుస్తు నిశ్చేష్టుడై నిలుచున్నాడు. రాజేంద్రబాబు అతని నడుముపై చేయి వేసిన నడుస్తూ, ‘నీ ఎక్కడేం చేస్తున్నావ్? భార్యా పిల్లలు కులాసా’ అని కుశల ప్రశ్నలు వేశారు.

స్నేహమూర్తి అయిన బాల్య మిత్రుణ్ణి ప్లాట్ పలకరించాలో తెలియక తబ్బిబ్బువుతున్నాడు రామ్ దేవ్. రాజేంద్రబాబు వాణ్ణి వదిలితే కదా, స్టేషన్ సమీపంలో కాపురం ముంటున్నాడని తెలిసే ఇంటికి వెళ్ళాడు. భార్యా పిల్లలతో కలిసే మళ్ళాడాడు. రామ్ దేవ్ ఇచ్చిన మజ్జిగ తాగి స్వగ్రామం జిరాది. చుట్టుపట్ల గ్రామాల విషయం విచారించారు. ఇలా దాదాపు గంట కాలం బాల్య జీవన స్మృతులతో గడిపారు. భారత జాతీయ కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడైన డా. రాజేంద్రప్ర

నేను నా మహిమలను పోగొట్టుకునే కాలం ఆసన్నమైంది. కచుడి మనోభీష్టం నెరవేరే కాలంకూడా సమీపించింది.” ఆయన మొహంలో ఎన్నడూ కనిపించనంత విచారం, బాధ కొట్టొచ్చినట్లుగా కనిపిస్తున్నాయి.

ఆయన రెండు చేతులతోను తన పొట్టని తడుముకుంటున్నాడు. “కచా! నా ప్రിയశిష్యా... దేవతల కులగురువు ప్రాతా!” అంటూ శుక్రాచార్యులు పిలిచేసరికి, ఆయన పొట్టలోనుంచి- “అయ్యా, గురువుగారూ!” అంటూ వలికాడు కచుడు.

శుక్రాచార్యులు ఇంకా పొట్టని తడుముకుంటూ ఆకాశం వైపు చూస్తున్నాడు. ఆయనకు జరిగిందేమిటో స్పష్టంగా తెలిసేపోయింది.

సాధ్ అక్కడ కేవలం రాజేంద్రప్రసాద్ ఉండిపోయారు.

1940 మార్చి నెల మూడవ తేది. లండన్ లోని క్వెన్స్ పాస్ భవనంలో సెంట్రల్ ఏసియన్ సొసైటీ ఆధ్వర్యంలో సభ జరిగింది. ఆ సభకు జలియన్ వాలాబాగ్ హత్యాకాండ జరిగిన సమయంలో పంజాబ్ గవర్నర్ గా ఉండిన సర్ మైకేల్ డైయర్ నూ ఆహ్వానించారు. ఆ సమయంలో అనుభవజ్ఞుడనిపించుకున్నవాడాయన. సభ పూర్తయింది. అందరూ వెళ్ళిపోతున్నారు. ఉధామ్ సింగ్ అయిదు తూటాలున్న రివాల్యూర్ ను రెండు సార్లు పేల్చాడు. అందరూ చూస్తున్నట్టే సర్ మైకేల్ డైయర్, లార్డ్ జల్లెండ్ ఇద్దరూ భారతదేశంలో గవర్నర్లుగా ఉండిన వారు నేల కూలారు.

వెంటనే హంతకుని కోసం గాలింపు ప్రారంభమయింది. ఒక ఆంగ్ల యువతి ముఖద్వారంలో అడ్డుగా నిలబడి దృఢకాయుడైన ఒక యువకుని బయటికి పోకుండా ఆపివేసింది. ఉధామ్ సింగ్ రివాల్యూర్ తీయబోయాడు కాని, తనను ఆపివేసింది ఒక మహిళ అని తెలుసుకుని రివాల్యూర్ ను విసిరి వేశాడు. వెంటనే బంధింపబడ్డాడు. ఉధామ్ సింగ్ ను న్యాయాలయానికి తీసుకుపోయారు. జడ్జి ‘నీ వరంగా వాదించేందుకు న్యాయవాదుల సహాయం కావాలా?’ అన్నాడు.

‘వద్దు.’ జడ్జిగారి ప్రశ్నలన్నింటికీ అదే జవాబు. అంతలోనే ఒక యువతి జడ్జి అనుమతితో ఉధామ్ సింగ్ ను ‘నీ రివాల్యూర్ లో మరో మూడు తూటాలున్నా, ఎందుకు కాల్చలేదు. నన్నుకూడా కాల్చి పరుగెత్తలే దెందుకు?’ అని ప్రశ్నించింది.

ఉధామ్ సింగ్ నిబ్బరంగా- “సోదరీ! మేం భారతీయులం... మహిళలపై చేయి చేసుకోవటం మానంస్కృతికే విరుద్ధం. అందుకే మిమ్ములను చంపలేదు. మీ స్థానంలో మగవాడే ఉండి ఉంటే వాణ్ణి కాల్చేవాణ్ణి.”

కోర్టు అతనికి ఉరి శిక్ష విధించింది. 1940 జూన్ 12 వ తేదీన ఉధామ్ సింగ్ ‘వందేమాతరమ్’ అంటూ చిరునవ్వుతో ఉరికంబ మెక్కాడు.

-జానమద్ది హనుమచ్ఛాస్త్రి

రాక్షసరాజు కమని నాశనం చెయ్యాలని చేసిన ప్రయత్నం ఫలించలేదు. కమని చంపి దహనం చేసినా, ఆ బూడిదను మద్యంలో కలిపి శుక్రాచార్యులుకే కాసుకగా నమర్చించాడు. ఆయన దాన్ని మహాదానందంతో తాగేశాడు.

కమిడు ఇప్పుడు శుక్రాచార్యుల వారి కడుపులో ఉన్నాడు.

తన కడుపులో ఉన్న కమని మళ్ళీ 'కచా అంటూ' పిలిచారు.

"గురువుగారూ" అంటూ పలికాడు.

"నువ్వు నా నుంచి కోరుకున్న దాన్ని పొందే కాలం సమీపించింది. నేను నిన్ను అర్థించే రోజు కూడా వచ్చింది, కచా!"

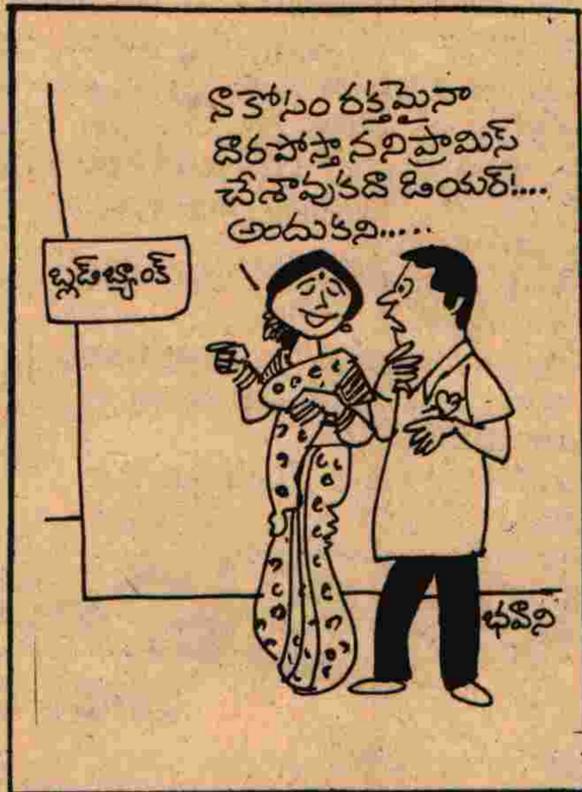
"అయ్యయ్యో! అట్లా అనకండి, గురువుగారు! మీరు నన్ను యాచించకూడదు; ఆజ్ఞాపించాలి. నెరవేర్చేందుకు ఈ దాసుడు సిద్ధంగా ఉన్నాడు."

"నేను ఆజ్ఞాపించే స్థితిని పోగొట్టుకున్నాను. నేను నిన్ను సంజీవిని ప్రభావం వల్ల బతికిస్తాను. అప్పుడు నీకు ఈ సంజీవిని మంత్రం ఉపదేశిస్తాను. నువ్వు నా పొట్టచించుకుని బయటికి రా! వచ్చిన తరువాత నీ కువదేశించిన సంజీవిని ప్రభావంతో నన్ను తిరిగి బతికించు. నన్ను తిరిగి బతికించమని ఎందు కడుగుతున్నానో తెలుసు నా? నాకు నా పుత్రిక యందు నిర్వర్తించవలసిన బాధ్యతలు ఇంకా కొన్ని మిగిలిపోయాయి. అవి నెరవేర్చేందుకే నేను ఇంకా కొంత కాలం జీవించాలనుకుంటున్నాను. మరి నన్ను బతికిస్తావా?"

"అవశ్యం, అయ్యో!"

కమిడు అన్నమాట తప్పడనే నమ్మకం ఆయన కుంది. కళ్ళు మూసుకుని సంజీవిని మంత్రం జపించాడు. మళ్ళీ ఆయన కళ్ళు తెరిచేసరికి దేవతల కుండవలసిన సర్వాలంకారలతో కళ్ళు మూసుకు సంజీవిని జపిస్తున్న కమిడు కనిపిస్తున్నాడు.

తను జపించి ఉపదేశించిన సంజీవిని ప్రభావం వల్ల తన పొట్టలో తిరిగి బతికిన కమిడు- పొట్టచించుకు బయటికి వచ్చి తనని మళ్ళీ బతికించాడని తెలుసుకున్న శుక్రాచార్యులు చాలా సంతో



పించాడు. "కచా!" పుత్రవాత్సల్యంతో పిల్చాడు.

పద్మాలవంటి కళ్ళను తెరిచి రెండు చేతులు జోడించి నమస్కరిస్తూ గురువుగారి దగ్గరకు వచ్చి వంగి ఆయన పాదాలను రెండు చేతులతో ముట్టుకుని నమస్కరించాడు కమిడు.

కమని పైకి లేవదీసిన ఆలింగనం చేసుకుని ఆనందబాష్పాలు కార్పాడు రాక్షస కులగురువు. "కచా! నీ మనోనిబ్బరంవల్లనే నువ్వు కోరుకున్నది సాధించే గలిగావు. నేను మద్యపానం చేసిన నా విచక్షణాశక్తిని కోల్పోయాను. అందుకు తగిన ఫలితం అనుభవించాను. నువ్వొక దేవలోకానికి బయలుదేరు..." అంటూ శిష్యుడికి దేవలోకం వెళ్ళేందుకు అనుజ్ఞ ఇచ్చారు.

మళ్ళీ ఆయన పాదాలను అంటి నమస్కరించి, దేవయానితో చెప్పి వెళ్ళాలనుకుని కుటీరానికి వచ్చాడు.

కమిడు జరిగిన విషయా లేవీ చెప్పకుండా, తనకి దేవలోకం వెళ్ళేందుకు సెల విప్పించ

మంటూ అడిగాడు.

ఆమెకి చాలా బాధగా ఉంది. అతను తనతో ఇన్నాళ్ళు అతి నన్నిహితంగా తిరుగుతూ తన మీద చూపించినదంతా ఉత్త నటనేనా? ఆమె అతనిని ప్రేమించింది. అతని మాటతీరు దాన్ని బలపరిచేటట్లుగానే ఉండడంవల్ల అతను ఆమెను ప్రేమిస్తున్నాడనే అనుకుంది.

"నన్ను మోసం చేశావు!" కోపంగా అంది దేవయాని.

"నేను ఎవర్ని మోసం చెయ్యలేదు."

"నేను మిమ్మల్ని ప్రేమిస్తున్నాను. నన్ను పెళ్ళి చేసుకుని ఇక్కడే ఉండి పోవాలి మీరు!"

ఆ మాటలకు కమిడు బిగ్గరగా నవ్వాడు. "దేవయానీ! ప్రేమ ఇద్దరి మనస్సులలో ఒకే కాలమందు జనించి ముడి వడేది. నన్ను నువ్వు ప్రేమిస్తున్నావని నే నెన్నడూ అనుకోలేదు. నువ్వు నాకు సోదరి వంటి దానివి. వేదశాస్త్రాధ్యయనం చేసిన నువ్వు ఈ రకంగా మల్లాడడం సమంజసంగా లేదు."

"నన్ను పెళ్ళి చేసుకోకపోతే నిన్ను శపిస్తాను నేను!"

"విచక్షణాశక్తి కోల్పోకు, దేవయానీ! నీకున్న శక్తి సామర్థాలు నాకూ ఉన్నాయి. నువ్వు శపిస్తా వన్న భయంతో నేను నిన్ను పెళ్ళి చేసుకునేందుకు ఒప్పుకుంటా ననుకోకు."

"ఇన్నాళ్ళ నుంచి నువ్వు మల్లాడినదంతా ఉత్త అబద్ధం, నటన. నా తండ్రి దగ్గ రనుంచి సంజీవిని విద్య నేర్చుకునేందుకని అడిగిన నాటకం. కచా! నా తండ్రి దగ్గర నుంచి నువ్వు నేర్చుకున్న విద్య నీకు ఫలించకుండా పోవుగాక!" అంటూ శాపం ఇచ్చింది దేవయాని.

"దేవయానీ! ఉత్తమ వంశంలో పుట్టిన నువ్వు ఉత్తమ వంశస్థుని పెళ్ళి చేసుకోలేక, వైవాహిక జీవితం లో సంతోషపడలేకపోతావు. ఇదే నా శాపం. నీకు" అంటూ తిరుగు శాపం ఇచ్చాడు కమిడు.

కళ్ళు మూసుకున్న శుక్రాచార్యులు కమని శాపం విని ఉలిక్కి పడి కళ్ళు తెరిచాడు.

"సోదరి! కష్టంలోనుంచి కాపాడినవాడు, అన్నం పెట్టి ఆదరించిన వాడు, చదువు చెప్పిన గురువు... వీళ్ళందరు తండ్రితో సమానమైనవారు. గురువుత్రలైన నిన్ను నేను సోదరిగా భావిస్తానే కాని, భార్యగా కాదు.

ను వ్యచ్చిన శాపం వల్ల సంజీవిని మంత్రం నా కుమయోగించక పోవచ్చుగాక. నేను ఉపదేశించిన వారికి ఫలిస్తుంది కదా! సరే నే నొక బయలు దేరుతాను. నా కింక సెల విప్పించు, దేవయానీ!"

శుక్రాచార్యులు తన చూపులను కుటీరం వైపు ప్రసరింప చేశాడు. కమిడు బయటికి వస్తున్నాడు. అతని చేతిలో కల్లు కుండ ఉంది. దాన్ని కిందే సెల పగల కొట్టి వెళ్ళిపోతున్నాడు.

"నాన్నా!" అంటూ పరిగెత్తుకు వచ్చిన కూతుర్ని మల్లాడవద్దన్నట్లుగా చెయ్యి చూపించి కమిడు వెడుతున్న వైపు చూస్తూ- "అతి ప్రేమ, ఒక వైపునుంచే పుట్టే వలపు ప్రేమ. మద్యం... ఇవి మూడూ మనుష్యులను మత్తులో పడేస్తాయి. వాటిని ఎప్పుడూ అదుపులో ఉంచుకోవాలి" అంటూ తనలో తనే గొణుక్కున్నాడు రాక్షస కులగురువు శుక్రాచార్యులు.

